

**RESULTATEN BELRONDE
RISICOANALYSE IN DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS
25 MEI 2020**

VLAAMSE ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel
02 553 88 50

www.onderwijsinspectie.be

Inhoud

1	Risicoanalyse in academies	2
1.1	De uitdagingen van een risicoanalyse	2
1.2	Rol van de onderwijsinspectie	2
1.3	Steekproef	2
2	Resultaten deeltijds kunstonderwijs	3
2.1	Timing risicoanalyse	3
2.2	Ondersteuning risicoanalyse	3
2.3	Samenwerking risicoanalyse	3
2.4	Haalbaarheid risicoanalyse	4
2.5	Heropstart van de academies	5
2.6	Bespreking van de risicoanalyse op het CPBW of andere overlegorgaan	6
3	Conclusie	6

1 Risicoanalyse in academies

1.1 De uitdagingen van een risicoanalyse

Een mogelijke besmetting met het coronavirus vormt in de academies een belangrijk risico voor de teamleden en lerenden. Het bestuur van de academie moet adequate acties vooropstellen en uitvoeren om besmetting ten gevolge van COVID-19 zoveel als mogelijk te voorkomen. Voor risico's die namelijk niet aan de bron kunnen geëlimineerd worden (primaire preventie), zal elke werkgever/schoolbestuur preventiemaatregelen moeten bepalen op grond van een analyse rekening houdend met:

- de aard van de activiteiten,
- de specifieke risico's eigen aan bepaalde groepen werknemers,
- de betrokken groepen die aan de risico's blootgesteld kunnen worden (teamleden, lerenden, maar ook bezoekers, leveranciers ...).

Om dat risico te evalueren is een academie verplicht een risicoanalyse uit te voeren. De interne preventiedienst (IDPBW), eventueel bijgestaan door de externe preventiedienst (EDPBW), kan die opstellen. De meeste preventiediensten hebben hier ervaring mee, toch kunnen zich problemen stellen bij de opmaak.

1.2 Rol van de onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie wil in deze fase, de voorbereiding van de heropstart van de academies, een inspirerende, stimulerende en bemiddelende rol opnemen.

De onderwijsinspectie kan enerzijds ondersteunen waar nodig op vraag van de academie en anderzijds faciliteren bij de bemiddeling.

Om na te gaan of het opstellen van een risicoanalyse al dan niet vlot verloopt, telefoneerde de onderwijsinspectie in de periode van 18 tot en met 20 mei naar **63 academies voor deeltijds kunstonderwijs**. Dit was minstens zes dagen na de aankondiging van de gedeeltelijke en geleidelijke heropstart en ten laatste vijf dagen voor fase 1 van de exitstrategie. De vragen tijdens dat telefoongesprek waren specifiek gericht op de opmaak en invulling van de risicoanalyse en de detectie van knelpunten. We peilden met de vragen of de academies erin slagen een interne risicoanalyse op te stellen en preventiemaatregelen te nemen.

Het doel van de belronde is om Vlaanderenbreed in kaart te brengen hoe de academies erin slagen om een interne risicoanalyse op te stellen die vertrekt vanuit de specifieke situatie van de academie. Ter ondersteuning hierbij stelde de Vlaamse overheid een preventiedraaiboek ter beschikking. De belronde brengt ook knelpunten en oorzaken in kaart waarmee academies worstelen bij het opstellen van de risicoanalyse.

1.3 Steekproef

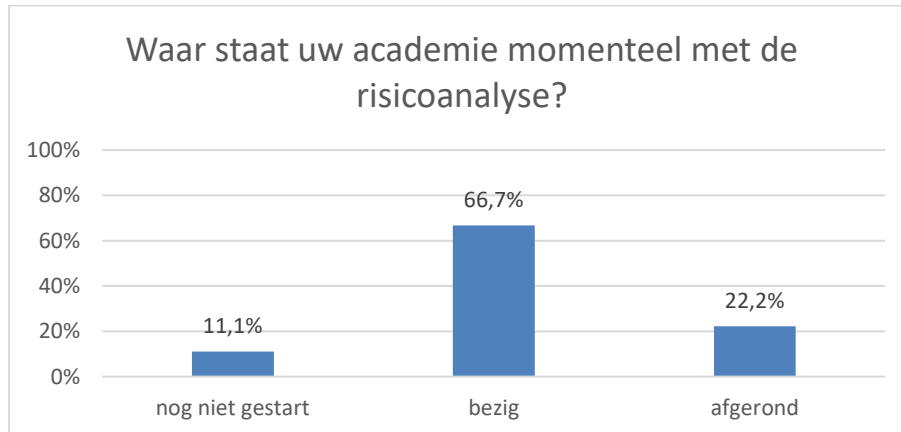
Omdat we een representatief beeld willen schetsen van de situatie werd er gekozen voor een steekproef die Vlaanderen weerspiegelt.

Uit de populatie van Vlaamse academies voor deeltijds kunstonderwijs werd een steekproef van 60 academies geselecteerd die representatief is voor wat betreft provincie, onderwijsverstrekker, aanbod en aantal inschrijvingen. Daarnaast werden drie academies opgebeld waarvan ofwel de academie zelf aangaf tijdens de eerste belronde de situatie niet of beperkt onder controle te hebben, ofwel de brugfiguur zich zorgen maakte over deze academie. Dit bracht het totaal op 63 academies waarover we in deze nota rapporteren.

2 Resultaten deeltijds kunstonderwijs

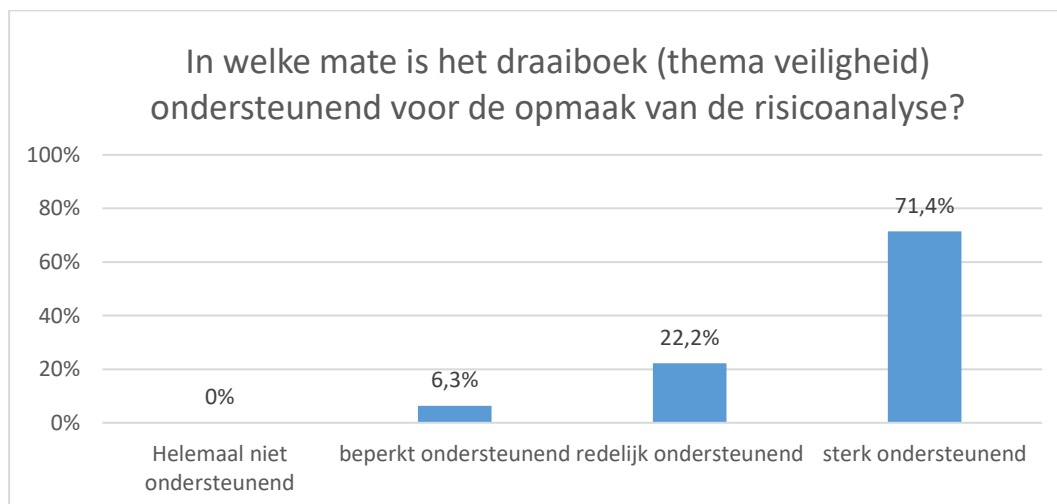
2.1 Timing risicoanalyse

Uit de bevraging blijkt dat 42 van de 63 academies bezig zijn met het opmaken van de risicoanalyse. Veertien academies hebben de risicoanalyse afgerond.

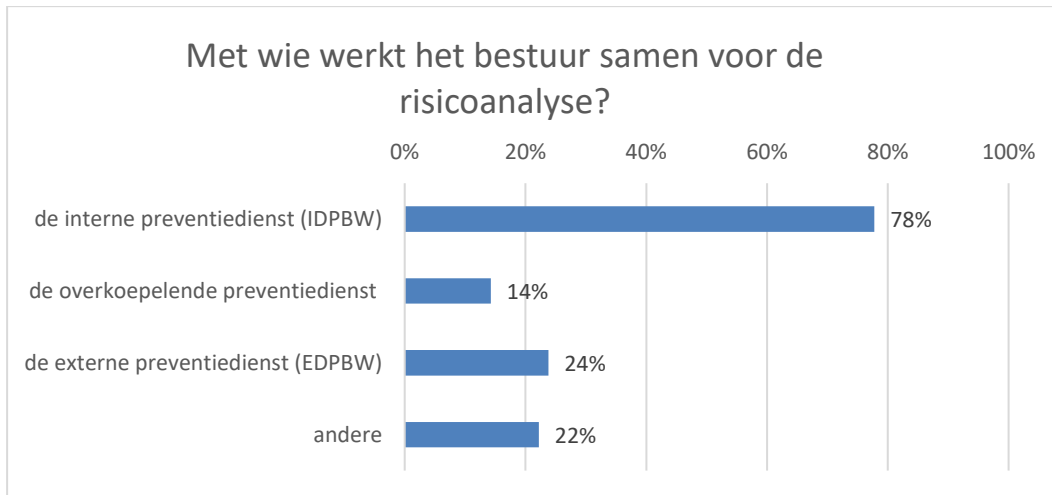
2.2 Ondersteuning risicoanalyse

In het telefoongesprek werd gevraagd hoe ondersteunend de academie het draaiboek (thema veiligheid) vindt voor de opmaak van de risicoanalyse. Hieruit blijkt dat bijna alle academies het draaiboek als redelijk of sterk ondersteunend ervaren.

2.3 Samenwerking risicoanalyse

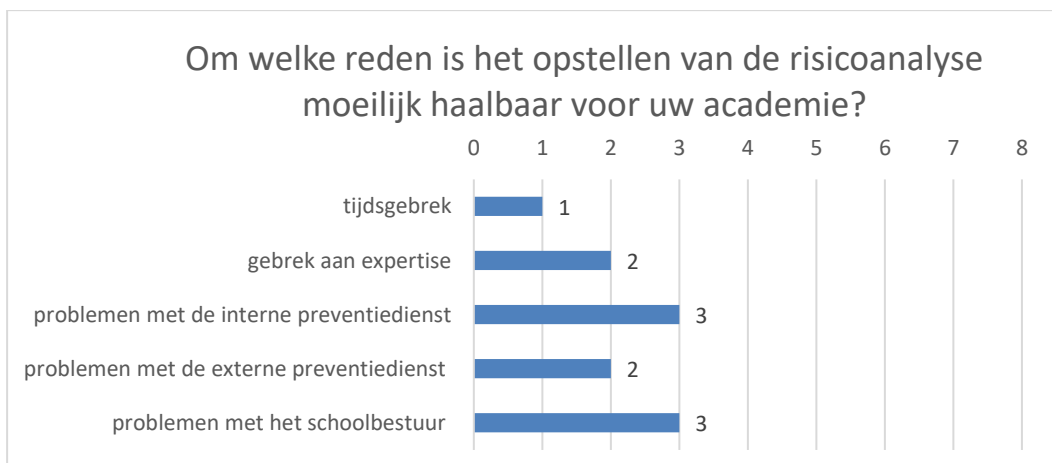
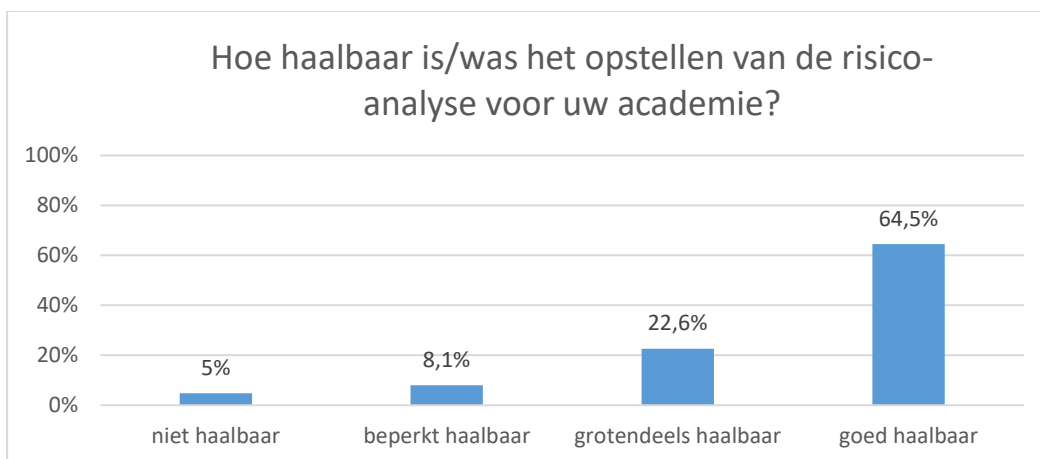
Het bestuur van de academie werkt samen met verschillende actoren voor het opstellen van de risicoanalyse. Bij 'anderen' worden onder meer personeel van de gemeente/stad/provincie genoemd, als ook preventieadviseurs van de basisscholen waarmee lokalen gedeeld worden.

2.4 Haalbaarheid risicoanalyse

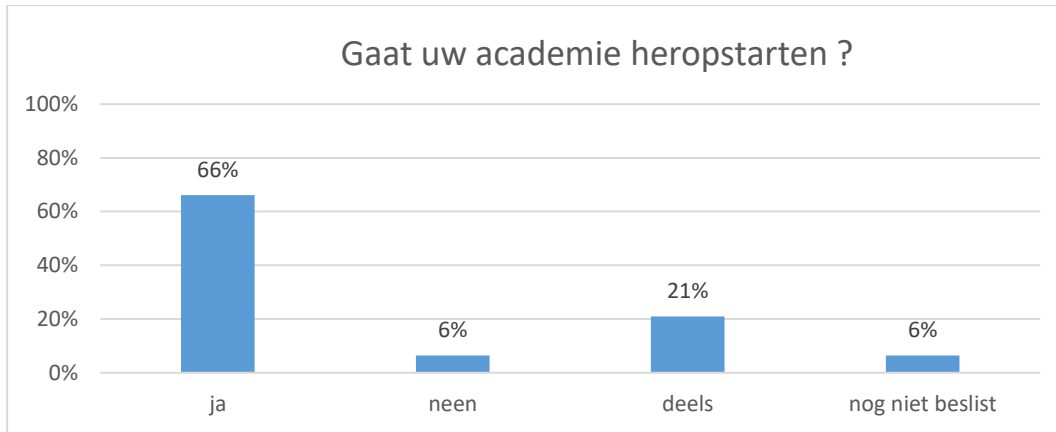
We vroegen aan de directeur hoe haalbaar het opstellen van de risicoanalyse was/is.

Bij de acht directeurs die aangaven dat het opstellen van de risicoanalyse niet of beperkt haalbaar is, vroegen we wat de voornaamste redenen waren voor het moeizame proces.

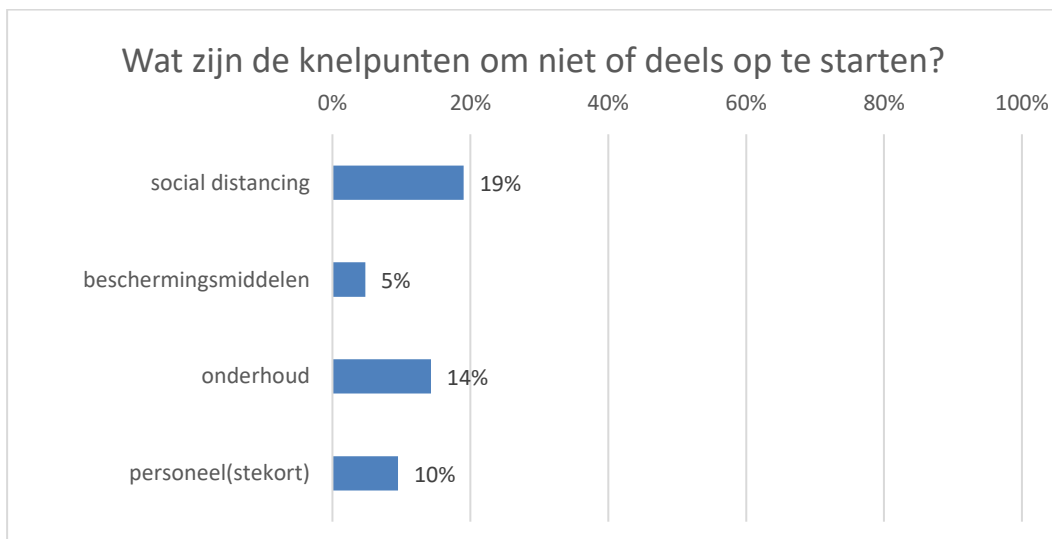

2.5 Heropstart van de academies

De onderwijsinspectie vroeg aan de academies of ze van plan zijn om terug op te starten. Academies die 'ja' antwoorden, zijn de academies die minstens in fase 3 van de exitstrategie heropstarten met één-op-één-onderwijs. Aan scholen die niet heropstarten, deels heropstarten of nog niet beslist hebben, werd gevraagd wat daarvoor de redenen zijn.

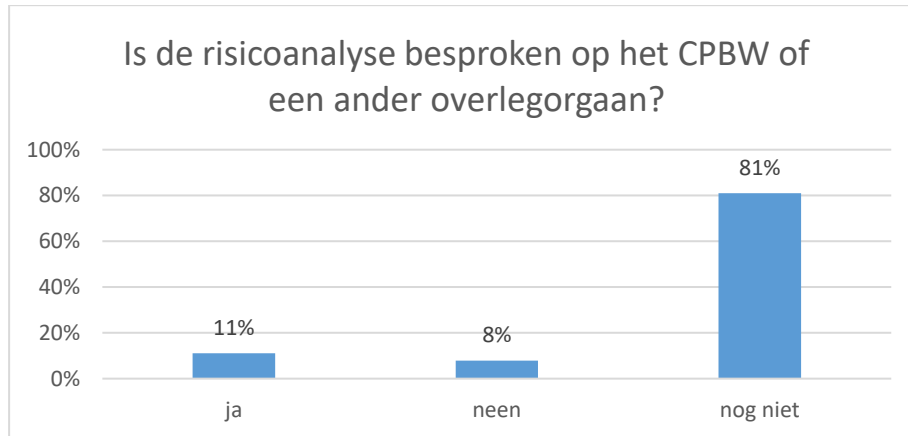

De 21 academies die niet heropstarten, deels heropstarten of nog niet beslist hebben, geven daarvoor diverse redenen. De meest genoemde argumenten zijn social distancing (ruimte/contactbubbels/leerlingenstromen), personeelstekort en onderhoud. Vooral tekort aan onderhoudspersoneel blijkt een probleem. Daarnaast geven academies aan dat de veelheid aan vestigingsplaatsen en vestigingsplaatsen die zich bevinden in gebouwen van het leerplichtonderwijs een heropstart bemoeilijken. Ook zijn bepaalde opleidingen (bijvoorbeeld groepslessen dans) nauwelijks of niet te organiseren in één-op-één-onderwijs.

2.6 Bespreking van de risicoanalyse op het CPBW of andere overlegorgaan

We vroegen ook of de risicoanalyse al besproken werd op het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk of een ander overlegorgaan. De meeste academies (81%) gaven aan dat dit nog niet gebeurd was, veelal omdat de risicoanalyse nog niet of nauwelijks werd afgerond (zie 2.1 Timing risicoanalyse).

3 Conclusie

In de periode van 18 tot en met 20 mei werden 63 academies voor deeltijds kunstonderwijs opgebeld met vragen over hun eventuele heropstart en de bijhorende risicoanalyse. Daarmee vond de belronde minstens zes dagen na de aankondiging van de gedeeltelijke en geleidelijke heropstart van het deeltijds kunstonderwijs plaats en ten laatste vijf dagen voordat fase 1 van de exitstrategie in voege trad.

87% van de gecontacteerde academies start ten laatste op 8 juni herop in fase 3 van de exitstrategie. Veel academies voor beeldende en audiovisuele kunsten geven aan dat zij fase 2 – het individueel werken of studeren door leerlingen op de academie – niet veilig achten omwille van het autonoom gebruik van materialen, gereedschappen en machines. Bij fase 3 stellen verschillende academies zich vragen bij het één-op-één-onderwijs als bijvoorbeeld voor dans het groepsleren – in analogie met de privésector – in open lucht kan georganiseerd worden. 13% van de academies had op het moment van contactname nog niet beslist of en hoe ze zouden heropstarten of besliste dat niet te zullen doen. Deze academies worstelen voornamelijk met een tekort aan onderhoudspersoneel en met de regels rond social distancing.

Tweederde van de academies (66%) was op het moment van de bevraging nog bezig met de risicoanalyse. De meerderheid van de academies vindt het draaiboek veiligheid van de Vlaamse overheid sterk ondersteunend (71%) en ervaart het opstellen van de risicoanalyse als goed haalbaar (65%). Toch vindt 13% van de academies het opstellen van een risicoanalyse niet of beperkt haalbaar. Vooral academies die volledig of partieel aangewezen zijn op gedeelde leslokalen geven aan dat een heropstart moeilijk is. Zeker als het gaat om gedeeld gebruik met het leerplichtonderwijs duiken er problemen op qua organisatie, financiering en onderhoud. In uitzonderlijke gevallen werd de risicoanalyse niet eens opgestart omdat de inrichtende macht het gedeelde gebruik van lokalen bij voorbaat onmogelijk achtte. Academies uiten dan ook de bekommernis of het dubbele gebruik van infrastructuur in september wel mogelijk zal zijn.

De grootste bezorgdheden van de academies overstijgen de risicoanalyse en hebben te maken met de impact die deze crisis zal hebben op de inschrijvingen. Zij verlangen een duidelijk perspectief voor september en zijn onder meer vragende partij om afstandslernen officieel mogelijk te maken, naast de compenserende maatregelen die zij tijdens belronde 1 reeds aankaartten (het verlengen van de inschrijvingsperiode, bevroering van de lestijdenpakketten en volledige financiering van leerlingen die overzitten).